

Jaarrapportage Transportcriminaliteit 2016

Politie | Landelijke Eenheid

Auteur: Dienst Landelijke Informatieorganisatie | Informatieknooppunt Infra

Status: Definitief

Versie 2.0

7 februari 2017

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage transportcriminaliteit over 2016.

Deze rapportage komt voort uit het actieplan 'Transportcriminaliteit 2015-2016' van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. In dit plan zijn, al dan niet in gezamenlijkheid, verantwoordelijkheden en acties beschreven voor diverse organisaties die een rol hebben in de strijd tegen transportcriminaliteit.

Deze organisaties/instanties zijn:

- Ministerie van Veiligheid & Justitie
- Openbaar Ministerie
- Verbond van Verzekeraars
- EVO
- TLN
- TAPA
- Avc
- Rijkswaterstaat
- Politie

Het opleveren van kwartaalrapportages is één van de negen acties binnen dit actieplan. De rapportage wordt verstrekt aan de deelnemende partijen. De afspraken die gemaakt zijn in het document 'woordvoeringslijn informatie delen' van 9 april 2015 zijn op deze rapportage van toepassing.

Deze rapportage geeft een overzicht van de cijfers over het vierde kwartaal 2016 en de cumulatieve cijfers over heel 2016, afgezet tegen 2015, inclusief analyse en toelichting. Tevens worden trends en ontwikkelingen op het gebied van transportcriminaliteit weergegeven en staat op hoofdlijnen aangegeven wat de inzet van de Politie en het OM is geweest en tot welke resultaten dit heeft geleid.

Scope

De focus van transportcriminaliteit binnen het actieplan ligt op ladingdiefstal binnen het wegtransport en de diefstal van complete voertuigen >3500 kg. Voor deze rapportage geldt dezelfde afbakening. De rapportage is opgedeeld in drie categorieën:

- Deel 1: Diefstal alleen lading
- Deel 2: Diefstal alleen voertuigen
- Deel 3: Diefstal voertuig mét lading

Gegevensbronnen

De benodigde gegevens zijn verkregen uit de bedrijfsprocessystemen van o.a.:

- Database Team Vervoer en Transport (verder TVT), onderdeel van het Informatieknooppunt Infra van de Dienst Landelijke Informatie Organisatie van de Landelijke Eenheid.
- De (web)gegevens van de Stichting Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit.
- De gegevens van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) betreffende gestolen voertuigen.
- De basisprocessystemen van de regionale politie-eenheden.

Uitwerking

De cijfers in deze rapportage zijn gebaseerd op aangiftes. In deze rapportage spreken we over registraties van diefstal. Verduisteringen worden niet meegenomen in de rapportage. In deze rapportage zijn de gegevens uit het TVT-bestand gebruikt, voor zover bekend en zoveel mogelijk gecontroleerd, tot en met 9 januari 2017. Op een later tijdstip gekeken kunnen de cijfers hoger zijn of wijzigen door nagekomen gegevens.

Toelichting en analyse van de cijfers

Hoewel het eerste half jaar van 2016 een daling liet zien in het aantal diefstallen of pogingen daartoe van transportmiddelen en/of lading, is in de tweede helft van 2016 een stijging waarneembaar. Voor heel 2016 is er een stijging van 15% van diefstallen en pogingen ten opzichte van 2015 (541 keer in 2016 ten opzichte van 469 keer in 2015). Het aantal voltooide diefstallen steeg met 4% van 327 naar 339, het aantal pogingen met 42% van 142 naar 202. De stijging was het grootst in het vierde kwartaal. In het vierde kwartaal steeg het aantal pogingen van 50 naar 67, het aantal voltooide diefstallen van 80 naar 122. De meeste diefstallen en pogingen vonden plaats langs de snelwegen A73, A67 en A2. Ook in 2016 waren de dieven veelal uit op goederen met een hoge verkoopwaarde in het illegale circuit zoals computerapparatuur, merkkleding- en schoeisel en voeding en genotmiddelen.

We onderscheiden drie categorieën binnen de diefstal van transportmiddelen en/of lading. De categorieën -in volgorde van omvang- zijn: (1) diefstal van lading, (2) diefstal van voertuigen en (3) diefstal van voertuigen mét lading. De cijfers van de afzonderlijke categorieën zijn te vinden vanaf pagina zes. Opvallend is dat de stijging alleen te zien is bij de eerste categorie, diefstal van lading. Voor de diefstal van voertuigen en diefstal van voertuigen met lading is een daling gerealiseerd in 2016 ten opzichte van 2015.

Deel 1: Diefstal lading

In heel 2016 is er een toename van het aantal pogingen en voltooide ladingdiefstallen. In 2016 was er 420 keer een ladingdiefstal of poging daartoe, ten opzichte van 308 keer in 2015 (een stijging van 36%). Het aantal pogingen steeg van 131 in heel 2015 naar 191 in heel 2016 (een stijging van 46%). Het aantal voltooide diefstallen steeg van 177 in heel 2015 naar 229 in heel 2016. Dat is een stijging van 29%. De stijging heeft zich voorgedaan in de tweede helft van 2016. Het merendeel van de ladingdiefstallen heeft zich in het 4e kwartaal voltrokken (96 voltooide diefstallen en 63 pogingen).

Deel 2: Diefstal voertuigen

Het aantal diefstallen of pogingen daartoe van vrachtvoertuigen is in het vierde kwartaal 2016 gedaald ten opzichte van het derde kwartaal 2016 (het aantal voltooide diefstallen daalde van 24 naar 21, het aantal pogingen van 3 naar 2). De daling is ook in de cijfers over heel 2016 waarneembaar. Het aantal voltooide diefstallen van vrachtvoertuigen daalde met 23% in 2016 ten opzichte van 2015 (van 120 naar 92). De meeste voertuigdiefstallen werden zowel in 2016 als in 2015 gepleegd in Rotterdam en Eindhoven.

Deel 3: Diefstal voertuigen mét lading

Het aantal voltooide diefstallen van voertuigen mét lading is in het vierde kwartaal gelijk gebleven ten opzicht van het derde kwartaal (5 in elk kwartaal). Voor heel 2016 is een daling gerealiseerd ten opzichte van 2015, van 30 voltooide diefstallen in 2015 naar 18 in 2016. Het aantal voltooide diefstallen is daarmee met 40% gedaald. Het aantal pogingen van diefstallen van voertuigen mét lading is gestegen in 2016. Van 1 in 2015 naar 4 in 2016. In verband met het geringe aantal zijn er geen hotspots aan te wijzen.

Trends en ontwikkelingen

Over heel 2016 blijft Breda (Hazeldonk) een belangrijke hotspot. Een belangrijke stap in terugdringen van ladingdiefstal op Hazeldonk, is de realisatie van een beveiligde parkeerplaats voor vrachtauto's. Op het voormalige douaneterrein komt in 2017 een beveiligde truckparking.

Naast de hotspot Hazeldonk zien we een verschuiving naar verzorgingsplaatsen die de afgelopen jaren niet in beeld waren. Hotspots uit het verleden die we nu terugzien zijn bijvoorbeeld Venlose Heide (A67), Romeinse Put (A73) en Nobis te Asten (nabij A67). Deze verschuiving is vermoedelijk ten dele te wijten aan een bekende dadergroep die weer actief is. Daarnaast is er mogelijk een (nieuwe) mobiele dadergroep actief die de stijging en verplaatsing veroorzaakt.

Sinds augustus 2016 is er een aantal ladingdiefstallen gepleegd waarvan wordt vermoed dat deze al rijdende zijn gepleegd. De politie doet hier, in Europees verband en in samenwerking met branchepartners, op dit moment onderzoek na.

De stijging van het aantal ladingdiefstal is niet uniek voor Nederland. TAPA geeft aan dat er in vergelijking tussen 2015 en 2016 in Europa (maar ook Midden Oosten en Afrika) een stijging te zien is.

Er is geen verklaring voor de daling van het aantal diefstallen van vrachtvoertuigen met en zonder lading.

Inzet van de Politie & OM

De verzorgingsplaatsen worden standaard meegenomen in de dagelijkse surveillance van zowel de regionale eenheden als de Dienst Infra van de Landelijke Eenheid. Daarnaast is er een aantal gerichte controleacties geweest op hotspotplaatsen (verzorgingsgebieden / bedrijventerreinen) die hebben geleid tot concrete aanhoudingen.

Ladingdief gepakt met tientallen computerschermen uit Duitse vrachtwagen op A76

5 januari 2017 Kerkrade - De politie heeft woensdag jongstleden een 34-jarige man uit Veghel aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij een ladingdiefstal uit een Duitse vrachtwagen. De man bleek ook nog gezocht te worden als verdachte voor een diefstal met geweldpleging en poging tot doodslag.

Albanezen opgepakt voor openbreken vrachtwagen langs A15

29 november 2016 RUMPT - Drie mannen uit Albanië zijn maandagmiddag aangehouden op een parkeerterrein langs de A15 bij Rumpt. Het trio, 26, 28 en 35 jaar oud, was daar bezig een vrachtwagen open te breken toen de drie op heterdaad werden betrapt.

De afdeling Opsporing van de Dienst Infra heeft onder het gezag van het Landelijke Parket in 2016 vijf projectmatige onderzoeken gedraaid naar CSV's die ladingdiefstal plegen.

Twee onderzoeken zijn afgerond. Eén onderzoek hiervan richtte zich op een CSV die op grote schaal verduisteringen heeft gepleegd van transportvoertuigen (vrachtwagentrekkers en opleggers) en meerdere bouwvoertuigen (o.a. graafmachines). Het andere onderzoek richtte zich op de diefstal van 36.000 pakken babymelkpoeder. Drie onderzoeken zijn nog in behandeling, in één onderzoek wordt overleg gevoerd om te komen tot een Europese aanpak met Roemenië, Duitsland, België en Frankrijk. In totaal zijn 3 verdachten aangehouden en 8 vrachtwagens en/of trailers in beslag genomen.

Op dinsdag 6 december zijn alle vijf de verdachten veroordeeld voor het plegen van ladingdiefstallen in een groot onderzoek uit 2014/2015 waarin een legitiem transportbedrijf tijdelijk in gebruik werd genomen. Het vervoer van de ladingen werd door het bedrijf aangenomen, de ladingen werden opgehaald maar bereikten nooit hun plaats van bestemming. De hoofdverdachte heeft een veroordeling gehad van 2 jaar, de andere verdachten kregen lagere straffen.

Naast repressie zal er voldoende aandacht moeten blijven voor preventie om de strijd aan te gaan tegen transportcriminaliteit.

Voortvluchtige ladingdief leefde maanden in een schuurtje in Eindhoven

20 december 2016 EINDHOVEN - Een 34-jarige Eindhovenaar die nog een deel van zijn gevangenisstraf moet uitzitten is zaterdag opnieuw aangehouden. Hij kreeg 290 dagen celstraf, omdat hij betrokken was bij diefstal van lading uit vrachtwagens in 2014. Na 103 dagen gezeten te hebben, nam de man ongeoorloofd verlof en keerde niet meer terug naar de gevangenis.

Doorontwikkeling 2017-2018

Deze rapportage komt voort uit het actieplan 'Transportcriminaliteit 2015-2016' van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. In dit plan zijn, al dan niet in gezamenlijkheid, verantwoordelijkheden en acties beschreven voor diverse organisaties die een rol hebben in de strijd tegen transportcriminaliteit. De inhoudelijke focus van het plan 2015-2016 lag op het onderwerp ladingdiefstal waarbij de rode draad bestond uit het creëren van inzicht en delen van informatie over zowel het fenomeen zelf als de inzet die door partijen wordt geleverd bij de aanpak ervan. Het actieplan is inmiddels geëvalueerd. Partijen zijn het er over eens dat transportcriminaliteit een belangrijk aandachtsgebied blijft voor de komende jaren. Daarom is een nieuw plan opgesteld voor de jaren 2017 en 2018. In dit plan is er voor gekozen de reikwijdte te verbreden. Ladingdiefstal blijft een belangrijk onderdeel van het plan, maar transportcriminaliteit is meer dan ladingdiefstal. Criminaliteit in de transportsector verschuift gestaag van een "fysieke" aanpak naar het gericht manipuleren van informatiestromen. Tevens zien partijen in groeiende mate risico's met betrekking tot misbruik van diensten binnen de transportsector voor crimineel gewin. Naast ladingdiefstal is er in het nieuwe actieplan daarom aandacht voor het weerbaar maken van de transportsector tegen crimineel misbruik. Ook is er in het nieuwe plan meer aandacht voor de inzet van technologische oplossingen, waaronder slimme videocamera's, om transportcriminaliteit te voorkomen en te bestrijden (zie voor meer details de bijlage: actieplan transportcriminaliteit 2017-2018).

Deel 1: Diefstal lading

Hieronder geven we alleen die registraties weer waarbij **alléén lading** is weggenomen of een poging daartoe is gedaan. De voertuigen waaruit deze ladingen zijn weggenomen zijn alleen de voertuigen bestemd voor logistieke doeleinden en een maximale massa hebben van >3500 kg (de bestelwagens zijn dus uitgesloten). Per registratie/onderwerp kunnen ladingen uit meerdere voertuigen zijn weggenomen.

Statistiek van registraties in cijfers:

Onderwerp	2016Q4			heel 2016			heel 2015		
	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal
dfst container / lading	1	2	3	3	2	5	0	0	0
lading afgifte dmv oplichting	1	0	1	2	0	2	5	0	5
dfst lading	50	27	77	117	79	196	97	42	139
dfst lading dmv zeilsnijden (bedrijf)	1	2	3	2	3	5	3	2	5
dfst lading dmv zeilsnijden	43	31	74	105	107	212	72	87	159
Eindtotaal	96	62	158	229	191	420	177	131	308

Hotspots ladingdiefstal (Top 5), op plaatsnaam

Pleegplaatsen	2016Q4	Pleegplaatsen	heel 2016
Venlo	19	Breda (Hazeldonk)	40
Breda	18	Venlo	28
Asten	8	Asten	26
Rotterdam	7	Venray	20
Venray	5	Deurningen	14

Hotspots ladingdiefstal (Top 5), op verzorgingsplaats

Verzorgingsplaatsen	2016Q4	Verzorgingsplaatsen	heel 2016
Venlose Heide (A67)	12	Venlose Heide (A67)	16
Romeinse Put (A73)	5	Romeinse Put (A73)	12
De Slenk (A50)	4	Bosserhof (A2)	11
Langveld (A76)	4	Het Goor (A67)	10
Oeienbosch (A67)	4	De Wuust (A73)	8

Deel 2: Diefstal voertuigen

Hieronder geven we alleen die registraties weer waarbij voertuigen **zonder lading** zijn weggenomen of een poging daartoe is gedaan. De voertuigen zijn alleen de voertuigen bestemd voor logistieke doeleinden en een maximale massa hebben van >3500 kg (de bestelwagens zijn dus uitgesloten). Per registratie/onderwerp kunnen meerdere voertuigen zijn weggenomen. Verduisteringen zijn in deze telling niet meegenomen.

Statistiek van registraties in cijfers:

Onderwerp	2016Q4			heel 2016			heel 2015		
	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal
dfst aanhangwagen	0	0	0	2	0	2	3	0	3
dfst oplegger / container	0	0	0	0	0	0	9	0	9
dfst oplegger	7	0	7	29	0	29	32	1	33
dfst trekker	4	0	4	9	1	10	12	1	13
dfst trekker / oplegger	1	0	1	6	0	6	6	1	7
dfst vrachtwagen/aanhangwagen	0	0	0	1	0	1	2	0	2
dfst vrachtwagen / container	0	1	1	0	1	1	1	0	1
dfst vrachtwagen	9	1	10	45	5	50	55	7	62
Eindtotaal	21	2	23	92	7	99	120	10	130

Hotspots voertuigdiefstal, op plaatsnaam

Pleegplaats	2016Q4	Pleegplaats	heel 2016	Pleegplaats	heel 2015
Eindhoven	3	Eindhoven	5	Rotterdam	7
Rotterdam	2	Rotterdam	4	Eindhoven	4
Barendrecht	2	Apeldoorn	3	Venlo	3

Deel 3: Diefstal voertuigen mét lading

Hieronder geven we alleen die registraties weer waarbij voertuigen **mét lading** zijn weggenomen of een poging daartoe is gedaan. De voertuigen zijn alleen de voertuigen bestemd voor logistieke doeleinden en een maximale massa hebben van >3500 kg (de bestelwagens zijn dus uitgesloten).

Per registratie/onderwerp kunnen meerdere voertuigen zijn weggenomen. Verduisteringen zijn in deze telling niet meegenomen.

Statistiek van registraties in cijfers:

Onderwerp	2016Q4			heel 2016			heel 2015		
	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal	voltooid	poging	totaal
dfst aanhangwagen / lading	0	0	0	2	0	2	2	0	2
dfst oplegger / container / lading	0	2	2	4	2	6	5	0	5
dfst oplegger / lading	2	0	2	5	1	6	13	1	14
dfst trekker / oplegger / container / lading	0	0	0	1	0	1	0	0	0
dfst trekker / oplegger / lading	1	1	2	2	1	3	4	0	4
dfst vrachtwagen / aanhangwagen / lading	0	0	0	1	0	1	0	0	0
dfst vrachtwagen / container / lading	0	0	0	0	0	0	1	0	1
dfst vrachtwagen / lading	2	0	2	3	0	3	5	0	5
Eindtotaal	5	3	8	18	4	22	30	1	31

Hotspots voertuigen mét ladingdiefstal, op plaatsnaam

Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om hier een representatieve conclusie uit te trekken.